

## IFLA Uluslararası Kütüphane Dernekleri ve Kurumları Federasyonu

Derleyen: Doğan Atılğan

1927'de kurulan IFLA'nın merkezi Hollanda'da La Haye kentinde olup üyelerinin çoğu kütüphane dernekleri, kütüphaneler ve kütüphanecilik bölümleridir. 135 ülkeden 1284 üyesi vardır. IFLA'nın amacı kütüphane çalışmaları ile ilgili her alanda, uluslararası anlayışın, işbirliğinin, tartışmaların, araştırmanın ve gelişmenin sağlanmasına yardımcı olmaktır.<sup>1</sup>

IFLA etkinliklerini, beş ana program ve 32 Seksiyon'la 12 Çalışma Grubunun gruplaşması ile ortaya çıkmuş bulunan sekiz Bölümü kanalıyla yürütmektedir. Bunların çalışma alanları Ek.I'de verilmiştir. IFLA bu çalışmalarda, Alman, Fransız, İngiliz Milli Kütüphaneleri gibi çeşitli kuruluşlarla işbirliği yapmaktadır.<sup>2</sup> IFLA, Unesco, Uluslararası Standartlar Enstitüsü gibi kuruluşların çalışmalarına, danışman, gözlemci veya kurumsal üye olarak katılmaktadır.

IFLA'nın uzun vadeli politikası Federasyon'un hedeflerini destekleme amacını güder. Bu hedefler,

*toplumun yararı için [Federasyon] üyelerinin öncü rollerinin artması ve kütüphanecilik mesleğinin gelişmesi için yaratıcı bir çerçeve oluşturmaktır. Bu politika, bölgesel ve ulusal farklılıklara karşın, kütüphanecilik mesleğinin ortak hedefleri olduğu ve meslek elemanları ile kuruluşlarının paylaştıkları ortak sorunlar olduğu varsayımına dayanır.*

*IFLA'nın uzun vadeli politikası şu konular üzerinde odaklanmıştır: toplumun kültürel ve sosyal boyutları bağlamında kütüphanelerin rolü ve gelişmeleri; bilgisizlikle savaşım; bireylerin gereksinim duydukları bilgilere erişebilme hakları; bilgiden yana varıl olanla yoksul olan*

---

<sup>1</sup> IFLA's core programme for the advancement of librarianship in the Third World - ALP. The Hague: IFLA, 1992. 1.s.

<sup>2</sup> Medium-term programme 1992 - 1997 / compiled by the Professional Board of IFLA and ed. by Hope E. A. Clement. The Hague: IFLA, 1992. 1.s.

*arasındaki uçurumu kapamak; düşünce özgürlüğü ve sansürden korunma; bilgi pazarı ve ticari meta olarak bilgi; mesleğin statüsü; yeni bilgi teknolojisinin etkileri. Bu konular dört başlık altında toplanabilir. Bu dört başlık IFLA'nın Uzun Vadeli Politikası'nın ana konularını oluşturur; kütüphanelerin kültürel, eğitsel ve sosyal rolü; bilginin erişilebilirliği ve erişimin kolaylaştırılması; kütüphanecilik mesleğinin gelişmesi; yeni bilgi teknolojisinin geliştirilmesi ve uygulanması.<sup>3</sup>*

Orta vadeli altı yıllık programlarla bu politikalar yaşama geçirilmektedir.

IFLA her yıl bir konferans düzenlemekle birlikte genel kurul iki yılda bir toplanmakta ve bu, tekli yıllara denk gelmektedir.

## EK I

### Ana programlar

1. **Evrensel kaynakçal denetim ve uluslararası MARC (UBCIM):** Ulusal düzeyde kaynakçal denetimin sağlanması ve uluslararası veri değişimi için sistem ve standartların geliştirilmesi amacı güder.
2. **Yayınların evrensel erişilebilirliği (UAP):** Mümkün olan en geniş biçimde, her tür bilgi kaynağının gizil kullanıcıları için kullanıma hazır biçimde saklanmasında, bunlara erişilmesinde karşılaşılan güçlükleri saptayarak, durumun daha iyiye gitmesi için önerilerde bulunur ve bu alanda yapılan çalışmaları destekler.
3. **Koruma ve Saklama(PAC):** Her tür bilgi kaynağının olabildiğince uzun süre saklanabilmesi ile ilgili çalışmaları destekler.
4. **Evrensel veriakışı ve uziletişim:** Kütüphaneler ve kullanıcıları arasında verilerin elektronik aktarımı, uziletişimle ilgili engellerin giderilmesi çalışmalarını destekler.
5. **Üçüncü dünyada kütüphaneciliğin geliştirilmesi (ALP):** Bu program çerçevesinde ele alınan en önemli çalışma alanları eğitim, kütüphane ve bilgi hizmetlerinin, özellikle kırsal ve erişimi zor kentsel bölgelerde desteklenmesi, kütüphanelerin bilisizlikle savaşımında etkin rol oynamalarının sağlanması. ALP programının hedefi, gelişmekte olan ülkelerde kütüphane ve bilgi hizmetlerinin geliştirilmesi ve böylece ulusal kalkınmada etkin rol oynamalarının sağlanmasıdır.<sup>4</sup>

<sup>3</sup> a.g.e. 2.s.

<sup>4</sup> IFLA core programmes 1992/93. Rev. ed. The Hague: IFLA, 1992. 2.-4.ss.

## **Bölümler/Seksiyonlar/Çalışma Grupları**

### **I Genel Araştırma Kütüphaneleri**

1. Milli Kütüphaneler
2. Üniversite Kütüphaneleri ve diğer Genel Araştırma Kütüphaneleri
3. Parlamento Kütüphaneleri

### **II Özel Kütüphaneler**

4. Resmi Kütüphaneler
5. Sosyal Bilimler Kütüphaneleri
6. Coğrafya ve Harita Kütüphaneleri
28. Biyoloji ve Tıp Kütüphaneleri
30. Sanat Kütüphaneleri

### **III Halka Hizmet Veren Kütüphaneler**

8. Halk Kütüphaneleri
9. Güç koşullarda yaşayanlara Hizmet Veren Kütüphaneler
10. Çocuk Kütüphaneleri
  - A Çocuk Yazını Dokümantasyon Merkezleri (ÇG)
  11. Okul Kütüphaneleri
    - B Kütüphanelere Hizmet Veren Ulusal Merkezler (ROTNAC) (ÇG)
    - C Metropolitan Kent Kütüphaneleri Uluslararası Derneği (INTAMEL) (ÇG)
    - D Gezici Kütüphaneler (ÇG)

### **IV Kaynakçal Denetim**

12. Kaynakça
13. Kataloqlama
29. Sınıflandırma ve dizinleme

### **V Dermeler ve Hizmetler**

14. Sağlama ve Değişim
15. Kütüphanelerarası Ödünç Verme ve Belge Sağlama
16. Süreli Yayınlar
  - K Gazeteler (ÇG)
17. Resmi Doküman ve Yayınlar
18. Nadir Eserler ve Yazmalar

### **VI Yönetim ve Teknoloji**

19. Koruma
20. Kütüphane Binaları ve Donanımı

21. Bilgi Teknolojisi
22. İstatistikler
- E Görsel-İşitsel Materyaller (ÇG)
- F Kütüphane Dernekleri Yönetimi (ÇG)
- L Yönetim

## VII Eğitim ve Araştırma

23. Eğitim
- G Sürekli Mesleki Eğitim
24. Kütüphane Kuramı ve Araştırmaları
- H Kütüphanelerin Tarihi (ÇG)
- I Araştırma ve Okuma (ÇG)
- J Kütüphanecilik Dergileri Editörleri (ÇG)

## VIII Bölgesel Etkinlikler

25. Afrika
26. Asya ve Okyanusya
27. Güney Amerika ve Karaip Adaları<sup>5</sup>.

---

<sup>5</sup> *Medium-term programme 1992-1997*. 78-79.ss.